

کمترین میزان سقف تولید نفت اوپک در ۸ ماه اخیر

عرضه نفت اوپک در ماه جاری کاهش یافته است. براساس بررسی‌های انجام‌شده، شرایط بد جوی، صادرات نفت از بنادر جنوب عراق را به تأخیر انداخته و توسعه صادرات نفت در دومین کشور بزرگ صادرکننده اوپک را کند کرده که این امر به کاهش عرضه نفت اوپک در ماه فوریه منجر شده است. این در شرایطی است که تولید نفت عربستان افزایش نسبی یافته که نشان می‌دهد بزرگ‌ترین تولیدکننده سازمان کشورهای صادرکننده نفت به استراتژی تمرکز روی سهم بازار به جای کاهش تولید همچنان اصرار دارد. لیبی دیگر عضو اوپک نیز که در ماه جاری کاهش قابل توجهی در تولید نفت آن رخ داده است، عامل دیگری برای کاهش سقف تولید اوپک محسوب می‌شود.

ترجمه

نفت به کجای رود؟

جس کولومبو
سر مقاله‌نویس مجله فوربس

از ماه ژانویه (دی‌ماه) تا امروز قیمت جهانی نفت خام تغییرات زیادی داشته است که نمی‌توان برای آن یک مسیر مشخص قیمتی تعیین کرد. درواقع سمت و سوی تغییرات به گونه‌ای است که نه قطعاً بالا رنده و نه به‌طور حتم به سوی افول باشد. در این شرایط بررسی آنچه وضعیت بحرانی قیمت را رقم زد، اهمیت پیدا می‌کند. یکی از عوامل افزایش قیمت نفت در یک‌ماه گذشته، کم شدن تعداد چاه‌های فعال در تولید نفت جهان است که به دلیل خروج آنها از صفره اقتصادی روی داد اما میزان تولید نفت و مازاد عرضه‌ای که در بازار وجود دارد، تغییر خاصی نکرده است.

از سوی دیگر نرخ برابری دلار در مقابل دیگر ارزهای جهان نیز اثر بسیار شدیدی بر قیمت نفت خام داشت اما این نرخ طی این یک‌ماه تغییر چندانی نداشته و بالا و پایین رفتن پی‌درپی قیمت نفت از این عامل تأثیر نگرفته است. طی ۳۰ روز گذشته قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمیدیت با یک نوسان ۱۰ دلاری بین ۴۵ تا ۵۵ دلار معامله شد که درواقع به دور محور ۵۰ دلار که قبلاً به‌عنوان نقطه عطف از آن یاد شده بود، نوسان کرده است. نفت خام برنت دریای شمال نیز در وضعیتی مشابه، یک نوسان دائمی بین ۵۰ تا ۶۵ دلار در همین مدت تجربه کرد اما آنچه می‌تواند وضعیت پی‌جهت باقی‌مانده قیمت را بر این ای دو رقیب برهم بزند، تغییری قاطع از ۴۵ و ۵۵ دلار برای وست تگزاس یا فاصله گرفتن برنت از مرزهای ۵۰ یا ۶۵ دلار آن است. در این بین رسیدن به مرزهای ۴۰ دلار برای هریک از نفت‌خام‌های پایه جهان می‌تواند به معنی بازگشت قوانین حاکم بر بازار نفت به روزهای جنگ نخست خلیج فارس در دهه ۱۹۹۰ باشد و برای رویه‌رو شدن با آن باید آنچه در بحران مالی سال ۲۰۰۸ بر جهان حکمفرما شد را به‌خوبی مطالعه کرد. در حال حاضر با وجودی که جاده یک‌طرفه قیمت نفت عملاً متوقف شده است و با نوسان در یک حداقل و حداکثر نانو شده، اندکی به وضعیت عادی یک بازار نزدیک شده است، نمی‌توان به‌طور حتم پیش‌بینی کرد که عبور از کدام حد زودتر و قطعی‌تر اتفاق خواهد افتاد. آنچه اندکی روشن به‌نظر می‌رسد این است که قیمت نفت بدون رسیدن به مرز ۴۰ دلار، توان تغییر جهت را نخواهد داشت.

خرمیس

بدهی ۳۰ هزار میلیارد تومانی وزارت نیرو به بخش خصوصی

با ابلاغ مصوبه افزایش قیمت برق خانگی از اول اسفند امسال، موج رسانه‌ای وسیعی از سوی منتقدان دولت برای ۱۰ درصد افزایش قیمت برق ایجاد شده است. اما دولت می‌گوید که «مجموع افزایش بیش از ۳۵ درصدی قیمت برق را داشته اما فقط ۱۰ درصد قیمت برق را در هر کیلووات ساعت گران کرده است.» بخش بزرگی از اهداف گران‌تر شدن برق، علاوه بر جلوگیری از هدررفت انرژی به فعالیت‌های توسعه‌ای در نیروگاه‌های تولید برق بازمی‌گردد. در سال‌های گذشته، ثابت ماندن قیمت برق شرایط سخت‌تری را برای تسویه بدهی‌های دولت با پیمانکاران بخش خصوصی ایجاد کرده است، چنانکه مدیرعامل توانیر می‌گوید: «میزان بدهی دولت به پیمانکاران صنعت آب و برق ۳۰ هزار میلیارد تومان است.» شرکت توانیر وابسته به وزارت نیرو، اعلام کرده است که این میزان بدهی بابت توسعه، خدمات، نگهداری تأسیسات، مدیریت شرکت‌های مربوط به صنعت برق، تولیدکنندگان برق به شرکت‌های تولیدی و خدماتی این صنعت در حوزه بخش خصوصی است. بخشی از این بدهی نیز مربوط به بانک‌هاست که برای سال‌های آتی تقسیط شده و پرداخت می‌شود. این بدهی هتگفت در بسیاری از موارد موجب، شکاف در میزان تولید و مصرف برق می‌شود و شرایط را در هنگام اوج مصرف برق سخت‌تر می‌کند. به‌نظر می‌رسد که راهکار دولت برای جبران بخشی از این بدهی‌ها، دریافت هزینه «واقعی» برق مصرفی از سوی کسانی است که به‌الگوهای مصرف اعتنایی ندارند. شاید از این طریق میزان بدهی وزارت نیرو به شرکت‌های تابعه نیز کاهش پیدا کند.

دریچه

شرکت توانیر وابسته به وزارت نیرو، اعلام کرده است که این بدهی ۳۰ هزار میلیارد تومانی بابت توسعه، خدمات، نگهداری تأسیسات، مدیریت شرکت‌های مربوط به صنعت برق، تولیدکنندگان برق به شرکت‌های تولیدی و خدماتی این صنعت در حوزه بخش خصوصی است

تحلیلگر بازار نفت در گفت‌وگو با فرهیختگان مطرح کرد

نفت روی خط صعود

برخی از عوامل تأثیرگذار بر بهای نفت از منظر بین‌المللی

کارشناسان نفتی بر این باورند که وقوع برخی از عوامل تقویت‌کننده بهای نفت در هفته گذشته، احتمالاً موجب تداوم روند صعودی آن خواهد شد. برخی از عوامل اصلی این روند را می‌توان این گونه فهرست کرد:
① شرکت انی ایتالیا با اشاره به افت ۶۴ درصدی سود خالص خود در سه ماهه چهارم سال ۲۰۱۴، به دلیل سقوط بهای نفت، اعلام کرد که در نظر دارد سرمایه‌گذاری‌های خود را کاهش دهد و بخشی از دارایی‌های خود را نیز به فروش برساند.
② شرکت توتال اعلام کرد تا پایان امسال، دو هزار نفر از نیروهای کار خود را تعدیل کرده و سرمایه‌گذاری‌های خود را تا سقف ۲۴ میلیارد دلار کاهش خواهد داد.
③ شرکت مپکس مکزیک اعلام کرد که به دلیل کاهش بهای نفت، اجرای برخی پروژه‌های اکتشافی آب‌های عمیق را به تأخیر انداخته است و همچنین در نظر دارد نیروی کار خود را تعدیل کند.
④ ۱۴ فوریه (۲۵ بهمن) در پی بمب‌گذاری در خط لوله‌ای که نفت حوزه «السریر» را به پایانه «حریق» منتقل می‌کرد، تولید این حوزه نفتی (۱۸۵ هزار بشکه در روز) متوقف شد. به این ترتیب تولید لیبی به ۱۵۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت.
⑤ اعتصاب کارگران هفت پالایشگاه در آمریکا که حدود ۱۰ درصد از ظرفیت پالایشی این کشور را تشکیل می‌دهند.
⑥ در هفته منتهی به ۳۰ ژانویه (۱۰ بهمن)، تولید آمریکا به ۹/۱۷۷ میلیون بشکه در روز کاهش یافت.

احتمال زیاد، باعث تقویت قیمت نفت در بازار می‌شود. این تنهاپیش‌بینی ما نیست بلکه اکثر موسسات و کارشناسان چنین برآوردی دارند ولی اینکه قیمت نفت تا چه حد تقویت می‌شود؟ ۶۰، ۷۰ یا ۸۰ دلار، کمی سخت است که بتوان رقم دقیقی اعلام کرد ولی در این مورد که در فصل سوم و چهارم، بهای نفت تقویت می‌شود، یک اجماع کلی وجود دارد.

شرایطی است که سقف تولید اوپک در حد ۳۰/۵ میلیون بشکه در روز بعاند ولی اگر بنا به هر دلیلی این میزان افزایش یابد، مثلاً تولید لیبی یا عراق افزایش پیدا کند و افزایش عرضه کشورهای غیر اوپک هم پیش از مقدار پیش‌بینی شده باشد، بی‌شک شرایط تغییر خواهد کرد اما براساس برآوردهای کنونی در فصل سوم و چهارم مازاد عرضه در بازار به حداقل می‌رسد و این شرایط به

استراتژی جاری کردن نفت ارزان در بازار جواب داد

عربستان؛ خشنود از بهای امروز نفت

با گذشت دو ماه از سال ۲۰۱۵، قیمت‌ها از ۴۵ دلار در ماه ژانویه به محدوده ۶۰ دلار در هر بشکه بازگشته که این افزایش، سریع‌تر از انتظار عربستان بوده است. به‌نظر می‌آید این مساله برای عربستان که بزرگ‌ترین صادرکننده نفت اوپک است، بسیار دلگرم‌کننده باشد. استراتژی جاری کردن نفت فراوان در بازار، ریاض را به آنچه می‌خواست، رسانده است. عربستان در نشست ماه نوامبر اوپک، دیگر اعضای این سازمان را به عدم کاهش تولید برای دفاع از سهم بازار در برابر تولیدکنندگان رقیب، ترغیب کرد. رویترز در گزارشی در این زمینه آورده است: «پس

نفت و انرژی

www.Farheekhtegan.ir

Mon | 2 Mar 2015 | vol.06 | No. 1611

دوشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۳ | ۱۱ جمادی‌الاول ۱۴۳۶ | ۲ مارس ۲۰۱۵ | شماره ۱۶۱۱

خبر

رکورد های بی سابقه با بهره‌گیری از ناوگان دریایی

دستیابی به رکوردهای مناسب در رانندازی سکوهای فازهای اولویت‌دار پارس جنوبی که به قول بیژن نامدار زنگنه، وزیر نفت، برای نخستین بار در صنعت نفت کشور، امکان‌پذیر شده است، تا حد زیادی م‌رهون به‌کارگیری ناوگان مجهز دریایی است.

ضرورت دستیابی به ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز طبیعی برای تریق به شبکه سراسری و تامین سوخت نیروگاه‌ها در سال ۹۳ – به‌عنوان مهم‌ترین راهبرد دولت یازدهم در وزارت نفت – سیاست‌های کلان این وزارتخانه را به سمت بهره‌گیری از امکانات و توانمندی‌های شرکت‌های کارفرمایی و پیمانکاری ایرانی سوق داده است. با توجه به اهمیت

نقش تولید ۸۱ میلیون مترمکعب از مخزن فاز ۱۲ میدان گازی پارس جنوبی و از آنجا که سکوی ۱۲B به‌مهم‌ترین نقش را در دستیابی به این میزان تولید در این فاز، ایفا می‌کند (تولید ۲۷ میلیون مترمکعب) دست‌اندرکاران صنعت نفت کشور بر آن شدند شناور غدیر ۵۰۰ را به دلیل ثبات قابل توجه و امکانات منحصر به‌فرد به پشتیبانی سکوی یاد شده، اختصاص دهند.

در صورتی که از شناورهای مسکونی معمول در این پروژه بهره‌گیری می‌شد، زمان مذکور حداقل به پنج ماه افزایش می‌یافت بنابراین با یک محاسبه سطحی می‌توان گفت افزایش درآمد ناشی از رانندازی ۴۰ روز زودتر سکوی ۱۲B در مقایسه با هزینه‌های سالانه این شناور غیرقابل قیاس است.

از سوی دیگر توجه به این نکته ضروری است که شناور غدیر ۵۰۰ در امسال به غیر از استقرار نیروهای رانندازی بزرگ‌ترین سکوی فاز ۱۲ پارس جنوبی، با حضور پررنگ در عملیات دریایی همچون نصب عرشه‌ها، جک‌ها و متعلقات سکوهای ۱۸، ۱۶، ۱۴، ۱۵C و 12B، فعالیت چشمگیری را در این میدان مشترک در سال ۹۳ به انجام رساند.

بنابراین با یک نگاه دور از قضاوت و غرض‌ورزی، می‌توان این پرسش را مطرح کرد: آیا سرعت بخشیدن به فازهای میدانی که شریک قطری تمام همت خود را برای برداشت حداکثری از تولیدات آن گماشته است، در مقابل هزینه به‌شناوری که راهبران آن، تنها سرعت بخشیدن به تولید گاز را برای جلوگیری از کمبود سوخت نیروگاه‌ها و گاز زمستانی پیشه خود ساخته‌اند، سیاست نادرستی به شمار می‌آید؟

بهره‌برداری از بزرگ‌ترین واحد تولید اتیلن خاورمیانه در آینده نزدیک

یکی از طرح‌های قدیمی در صنعت پتروشیمی ایران که با هدف توسعه این صنعت و ایجاد اشتغال همراه با ارزش افزوده، قرار است به بهره‌برداری برسد، پروژه فاز یک پتروشیمی کاویان به‌عنوان بزرگ‌ترین واحد تولید اتیلن در منطقه خاورمیانه است که با اضافه شدن فازهای تازه میدان مشترک گازی پارس جنوبی و تامین خوراک اتان، فاز دوم آن اواسط اسفندماه امسال رانندازی می‌شود. علی‌محمد بساق‌زاده، مدیر کنترل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در مورد این پروژه می‌گوید: «فاز دوم این شرکت با ظرفیت تولید سالانه بیش از دو میلیون تن در آینده نزدیک رانندازی اولیه می‌شود. نقش شرکت ملی صنایع پتروشیمی برای جلوگیری از خام‌فروشی، انجام پروژه‌هایی است که در این صنعت تعریف و به آنها مجوز ارائه می‌شود تا براساس این مجوز، اولویت نخست تامین نیاز داخلی در دستور کار قرار گیرد.»

چهره خبر

اقتصادی، موسسات اصلی وام‌دهنده، حاضر به همکاری نیستند.»

این در شرایطی است که وزیر بازرگانی پاکستان نیز در ارتباط با این مساله و امکان کنار گذاشتن پاکستان از پروژه و تقاضای خسارت ایران از اسلام‌آباد، گفته که این کشور از پروژه خط لوله گازی IP کنار نکشیده است و به محض لغو تحریم‌ها آن را پیگیری می‌کند. وضعیت مالی پاکستان مطلوب نیست و نمی‌تواند به تنهایی از پس هزینه‌های این پروژه برآید. اما اکنون که برخی شرکت‌های چینی برای حمایت مالی از این پروژه اعلام آمادگی کرده‌اند، به‌نظر می‌آید می‌تواند تا حدی بر وضعیت فائق آید.

وزیر بازرگانی پاکستان اعتراف کرد

اسلام‌آباد متعهد به اجرای پروژه خط لوله IP

چرا وزارت نفت پروژه ملی «خط لوله صلح» را چندان جدی نمی‌گیرد؟ ایران سرمایه‌گذاری‌های سنگینی برای احداث خط لوله در سمت خود انجام داده (حدود ۸۰ درصد پروژه) در حالی که قسمت کوچکی از پروژه در سمت پاکستان اجرا شده است (حدود پنج درصد). با اینکه تاکنون به‌طور دقیق مشخص نشده که میزان هزینه‌های ایران تا این مقطع چقدر بوده، اما شکی نیست که این رقم به مرز صدها میلیون دلار رسیده است.

ایران و پاکستان، دو کشور همسایه با دین و تاریخ مشترک هستند که در اثر عوامل سیاسی نتوانسته‌اند سطح مبادلات تجاری خود را در حد قابل‌قبولی حفظ کنند. این عوامل در طول سال‌های اخیر تشدید شده و سطح مبادلات تجاری دو کشور را تا یک‌چهارم کاهش داده است. چندی پیش، نورمحمد جادمانی، سفیر پاکستان در تهران با بیان اینکه موانع اصلی این پروژه مالی است، گفته بود: «ما از پروژه‌ای به ارزش بیش از دو میلیارد دلار سخن می‌گوییم که ما را نیازمند حمایت مالی زیادی برای انجام آن می‌کند، اما متأسفانه به علت تحریم‌های